

IREG-PATAK PROJEKT

**KÖZÖSSÉGI TÉR
KÖZÖSSÉGI SZERVEZÉSSEL**

**CÍMŰ MINTAPROJEKT
EREDMÉNYEIT
ÖSSZEFOGLALÓ
KIADVÁNY**

Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás
EFOP-1.3.1-15-2016-00001

SZÉCHENYI 2020

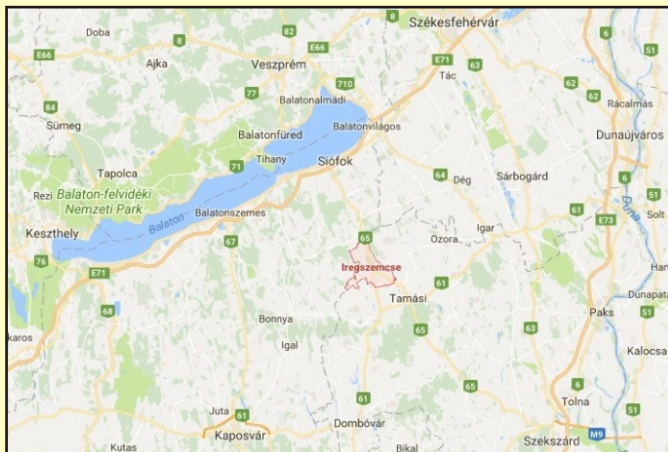

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

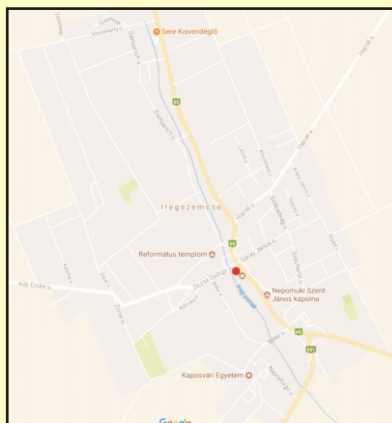
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

IREGSZEMCSE

A település a nevét 1938-ban kapta
Felsőireg és Szemcséd összevonásával.
Bartók Béla zeneszerző, népdalkutató itt gyűjtött
331 dallamot 1905-1918 között.

- Dél-dunántúli régió
- Tolna megye
(Somogy-Tolna határa)
- Tamási kistérség (leghátrányosabb helyzetű kistérség)
- 65. sz. főút mentén
- Siófok és Tamási vonzáskörzete
- Lakosság száma 2653 fő

- Az Ireg-patak a Vásártéren ered (É), a Tamási-Gonozdi halastavakba torkollik.
- A patak két partján építkeztek az emberek, a főút párhuzamosan fut vele.
- A Bartók Béla Művelődési Ház a falu központjában a Községháza mellett helyezkedik el az Ireg-patak partján.

TARTALOMJEGYZÉK

Ajánló.....	4
Iregszemcse képekben.....	5
Közösségi tér közösségi szervezéssel.....	8
Jelenlegi állapot.....	10
Partnereink.....	11
A projekt módszertana.....	12
Közösségi tervezés.....	13
Közösségi események.....	19
Ireg-patak projekt hozadéka.....	22
Kapcsolat.....	23

AJÁNLÓ

Már az elején látszott, hogy jó vége lesz, de csak a projektnek, mert a közösség fejlődésének sosem lehet vége. Miért vagyok ebben biztos? A válasz a legelső lépésben megszületett logótervben jól látható: a pontok különböző színűek és méretűek, néhányan közelebb állnak egymáshoz, mások távolabb, de mindannyian mozgásban vannak a közös célért, az Ireg-patakért, az iregi közösségért. Ez a közösség olyan, mint a logója. Az aktívak képesek megszólítani, megmozdítani a távolabbról szemlélődőket, a kételkedőket, és a közös élményekkel megtartani őket. Tudják, nincs szükség mindig mindenkire, de mindig vannak és lesznek, akik terveznek, szerveznek, részt vesznek a közös álmok megvalósításában. Akkora energia van a sokszínűségükben, ami terjed és kihat a többiekre, új és újabb ötleteket és csatlakozókat hozva. Erejük sok forrásból táplálkozik, amelyek egyike a fogékony, kreatív és szeretetteljes kultúraközvetítők munkája.

Fekete Katalin
Társadalomfejlesztő

IREGSZEMCSE KÉPEKBEN

Katolikus templom

Református templom

Kálvária kápolna

Szent Vendel szobra

IREGSZEMCSE KÉPEKBEN

Viczay-Kornfeld kastély és parkja

IREGSZEMCSE KÉPEKBEN

**Bartók Béla
Művelődési Ház**

Bartók Béla mellszobra

Nemzeti ünnepünk a falu központjában

KÖZÖSSÉGI TÉR KÖZÖSSÉGI SZERVEZÉSSSEL

ELŐZMÉNYEK

Lakossági igényfelmérés nyomán feltárt probléma, hogy a faluközpontban elérhető szabadtéri rendezvényekre alkalmas terület hiányzik. Van ugyan, de parkolóként funkcionál a művelődési ház és a községháza megközelíthetősége miatt. A települési nagyrendezvények (Családi Majális, Falunap) helyszíne az arborétum jellegű kastélypark, ami hatalmas területnek bizonyul rétegrendezvények esetén (pl: Szent Iván éji tűzugrás), ezenkívül a falu egykori vásártere felparcellázva építési telkekké vált, a területek magántulajdonba kerültek, ezért megszűntek az iregi vásárok, és kiszorult a búcsú szórakoztató játékaik helyszíne is. Időszerűvé vált gazdasági és kulturális célból is új helyszín kialakítása frekventált területen.

HELYZETELEMZÉS

A Dózsa utca és a Rákóczi utca (65-ös főút) kereszteződése a legforgalmasabb, közszolgáltatásokat nyújtó intézmények megközelítésére szolgál, elegendő kiépített parkolóval. A különböző burkolatú (aszfalt, murva) parkolókat használják az emberek, civil szervezetek, illetve a művelődési ház kereskedelmi célra, vagy rendezvények céljára.

Az Ireg-patak partja jelenleg gondozatlan, bár a mederrendezés, tisztítás megoldott szükség szerint. A környezet elhanyagolt, elgazosodott, hiszen használaton kívüliek.

IREG-PATAK PROJEKT CÉLCSOPORTJA

A projekt célcsoportja az Iregszemcsén élő emberek (gyerekek, fiatalok, felnőttek és idősek), de tágabb értelemben azok az emberek is, akik már visszatérnek vagy ezután érkeznek a településre.

“Két fajta ember létezik: aki járt már Iregszemcsén, illetve, aki ezután érkezik”

KÖZÖSSÉGI TÉR KÖZÖSSÉGI SZERVEZÉSEL

A CÉL MEGFOGALMAZÁSA

Iregszemcse központjában, a művelődési ház közvetlen környezetében lévő, használaton kívüli zöldterületek park jellegű közösségi térré alakítása, mely alkalmassá válik szabadtéri rendezvények, közösségi események szervezésére, lebonyolítására. A célcsoporttól elzárt területek megnyitása, kulturális célú hasznosítása, mely turisztikai célú beruházás és fejlesztés is egyben.

A projekt célja hosszútávon, hogy a patakparti területek átalakítása, megnyitása az itt élők előtt program és projektgeneráló hatású lesz és növelik a falu társadalmi kohézióját. A terület fejlesztése egyben a lehetséges közösségfejlesztés is.

Az átalakításra váró terület

JELENLÉGI ÁLLAPOT

A két szomszédos intézmény közötti szakasz a patakpartig, a bekerített területet még nem adta a Magyar Posta tartós használatba.

Szépen kitisztítottuk a területeket, önkéntesekkel és közmunkásokkal.

10 **Közösségi házunk bal oldalát már birtokba vette a közösség Szent Iván éjszakáján, de a jobb oldalon még Tilos az Átjárás a patakig.**

PARTNEREINK

INTÉZMÉNYEK HÁROM SZAKTERÜLETRŐL:

Projektgazda: Iregszemcse Község Önkormányzata

Közművelődési szakterület:

- Bartók Béla Művelődési Ház Iregszemcse (*projektfelelős*)
- Iregszemcse Kultúrájáért Alapítvány

Könyvtár szakterület:

- Községi Könyvtár Iregszemcse (*közös programok*)
- Illyés Gyula Megyei Könyvtár (*támogató*)

Múzeum szakterület:

- Wosinsky Mór Megyei Múzeum-Szekszárd (*szakember*)
- Simontornyai Vármúzeum, Néprajzi Múzeum-Budapest (*korhű eszközök, ruhák kölcsönadása*)
- Szabadtéri Néprajzi Múzeum-Szentendre (*támogató és mentoráló - Cselekvő közösségek - aktív közösségi szerepvállalás EFOP-1.3.1-15-2016-00001*)

CIVIL SZERVEZETEK, AKIK CSELEKVŐ KÖZÖSSÉGEKKÉNT SZÍNT VISZNEK KÖZÉLETÜNKBE:

- Iregszemcsei Polgárőr Egyesület
- Iregszemcse Kultúrájáért Alapítvány művészeti csoportjai:
Refrén kórus
Harmónia énekkar
Iregszemcse Térségi Amatőr Társulat
Olvasókör
Laguna mazsorett csoport
- Honismereti szakkör
- Bartók Béla Nyugdíjas Klub
- Gyermekeink Szabadidejéért Egyesület
- Kudarc nélkül az Óvodában Alapítvány
- Korszerű Iskoláért Alapítvány
- Iregszemcsei Súlyemelő Egyesület
- Iregszemcsei Sport Egyesület
- Tamási Szabadidő és Sportegyesület - Iregszemcsei Sakkszakosztály

A PROJEKT MÓDSZERTANA: A KÖZÖSSÉGI TERVEZÉS

A vidék jövője a helyi közösségek kezében van!

A közösségi tervezés a helyi közösség képviselőinek bevonására és a velük való közös gondolkodásra építő tervezési módszer és nem egy széles körben végzett társadalmi egyeztetés.

A közösségi tervezés egy tanulási folyamat. Aki ebben nekünk segített:

Fekete Katalin Tolna megyei társadalomfejlesztő
és Bíró Boglárka mentor.

Március elején szervezőcsoportot alakítottunk azokból az emberekből, akik eddig is részt vettek már közösségek alakításában, falufejlesztéssel kapcsolatos szellemi műhelymunkában.

Mi történt itt?

- megegyeztünk a kommunikációs stratégiában,
- kialakítottuk a meghívandó célcsoportokat, foglalkozás, hobbi, kor és hit szerint.
- meghívó papíralapon minden ház postaládájába
- digitálisan facebookon, esemény létrehozása
- minden szervezőtag feladatot vállalt kedve, ideje, tehetsége szerint
- ötleteltünk, jövőképet festettünk
- játékosan ismerkedtünk és nyitottunk egymás felé

A KÖZÖSSÉGI TERVEZÉS PROBLÉMA- VAGY HELYZETFELTÁRÓ TALÁLKOZÓK, MŰHELYMUNKÁK MEGHÍVÓJA

Móttó: Álmodjuk meg együtt új közösségi terünket, hogy meg is valósíthassuk azt!

Kedves Falumbeliek!

Szeretettel várunk mindenkit a művelődési házba az elkövetkező napokban az Ireg-patak partja faluközpontot érintő területének közösségi tervezésére!
Mindenkit, aki Iregszemcén él, hiszen fontos valamennyi vélemény, ötlet, hogy ki mire, és hogyan használná a patakpart intézményünk mögötti, jelenleg használaton kívüli területét!

Volt idő, amikor a szabadtéri bálók helyszíne is a kultúrház udvara volt, talán még a helyi zenekarra is emlékeznek sokan (SZABŐRÁD)! Egyre többször álmodoztunk arról, hogy mit és hogyan kellene alakítani, mert szándékunk van a változtatásra! Szeretnénk, ha úgy vennénk közösen birtokba ezt a területet (a polgárőr szertár hátuljától a posta udvaráig), hogy az a faluközösség kedvére legyen. Ezért kisebb csoportokban közös ötletelésre hívjuk a falu minden lakóját – **találjuk ki együtt, milyen legyen, mire legyen alkalmas az Ireg-patak partja!**

A művelődési házban szervezett 1,5-2 órás találkozók időpontját az alábbi táblázat tartalmazza. Kérjük, válassza ki az Önnek leginkább megfelelő kört és időpontot, és fogadja el a meghívásunkat!

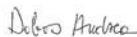
	Célcsoport	Időpont
1.	Vadászok és vállalkozók	03.08. (csütörtök) 16.00-18.00
2.	Közfoglalkoztatottak és álláskereső	03.09. (péntek) 13.00-15.00
3.	Aktív dolgozók és kulturális csoportok	03.09. (péntek) 16.00-18.00
4.	Kisgyerekes családok, leendő kisgyerekesek	03.10. (szombat) 9.30-11.30
5.	Diákok, sportolók, sportkedvelők	03.10. (szombat) 14.00-16.00
6.	Felekezetek tagjai és nyugdíjasok	03.13. (kedd) 14.00-16.00
7.	Köztisztviselők, közalkalmazottak, közbiztonságot szolgálók	03.13. (kedd) 16.30-18.30

Természetesen, ha valakinek az érdeklődése, családi állapota, munkája, hite vagy életkora szerint nem megfelelő a csoportfoglalkozás, akkor abban az időben jöjjön el, amikor ráér közös ügyünkkel, az Ireg-patak partjának megújításával foglalkozni. A közösségi események politikától függetlenek, mert ez esetben a virágot teljesen mindegy, hogy melyik oldaláról locsoljuk, fő, hogy tápláljuk!

Álmodjuk meg együtt szabadtéri közösségi terünket, hogy meg is valósíthassuk azt!

Iregszemcse, 2018. március 5.

A szervezők nevében üdvözlettel:

Dobos Andrea

¹ A „Cselekvő közösségek-aktív közösségi szerepvállalás” országos program támogatása ad lehetőséget számunkra (az országból mindössze 25 település nyerhette el, köztük az Ireg-patak parti projektünk is), hogy szakembert is bevonjunk a közösségi tervezésbe, fejlesztésbe. Segítségével már megalakult egy szervezőcsapat, munkájuk eredménye a találkozók megtervezése. Köszönet érte!

KÖZÖSSÉGI TERVEZÉS

- A részvételi helyzetfeltárással megértést generáltunk az érintettek között, megteremtettük a változtatás igényét és beindítottuk a kommunikációt.
- Közös jövőképet fogalmaztunk meg minden csoporttal
- A konszenzusos, közös jövőképet festettünk
- Stratégiai tervezés+operatív tervezés
- Hatékonyan, célravezetően, demokratikusan
- Minden tervezési technika alapja az ötletbörze!

A közösségi tervezési technikák megegyeztek minden alkalommal:

- (1) Néhány perc önálló gondolkodást adtunk a résztvevőknek, hogy az első hozzászóló ne befolyásolja a többieket.
- (2) Mindenkit megszólítottunk, ráadásul mindenkit egyenlő mértékben.
- (3) Az elhangzottak azonnal láthatóak voltak és, olvasható formában meg is megjelentek a táblán, flipcharton, csomagolópapíron.

Mindenkire Iregszemcse szakértőjeként tekintettünk, hiszen csak az itt élők tudják, hogy mi hiányzik nekik ahhoz, hogy élhetőbb, szerethetőbb legyen a falu és az alakulóban lévő közösségi terünk.

A szervező csoport egy része munka közben

KÖZÖSSÉGI TERVEZÉS

Valamennyi csoporttal körben ültünk és ötletbörzét tartottunk. A nyugdíjasokkal kártyahúzó játékot is játszottunk.

“A patak alsó folyásánál tanultam meg korcsolyázni. Miért ne tehetnék ezt a mai fiatalok is?” - Kató néni. “Sütők veletek langallót” - Ilonka néni.

KÖZÖSSÉGI TERVEZÉS

***“Legyen beszélő pad, ahova, ha kiül a polgármester bátran kérdezhetnek tőle és beszélhetnek vele.”*”Csókváltó padra mindenképp szükség van!!!”- Dobos Andrea.
“Építsünk egy szabadtéri LIKE gombot!”- Süvegjártó Csaba**

***“Legyen játszótér, sétány, mezítlábas park és piknikező hely!”* - Óvónők**

KÖZÖSSÉGI TERVEZÉS

***“Lengőteke, szabadtéri sakk, kerthelység büfével,
kemence”-Veszprémi Béla. “Ha szeretnétek már most
gyűjtjük az aljzat írtásánál a gallyakat a kemence
felfűtéséhez” - Viszti Márta.***

***“Mindegy az, hogy mi mit szeretnénk, úgyis az lesz, amit
odafönn akarnak”- Kemény László. “Ha csak egy ötlet
megvalósul a miénkől, már nyert ügyünk van!”
- Molnár József***

KÖZÖSSÉGI TERVEZÉS

K. Németh András felhangoló előadása április 14-én Ireg múltjáról a régészeti leletanyagot bemutatva. Tanulság a szervezésben: falun az első napsütéses tavaszi napon inkább a kertbe és a földekre mennek ki az emberek és nem a közösségi élet alakításában vesznek részt.

Az Ireg-patak projekt elkötelezettjei viszont eredményesen láttatták és mutatták be az elképzeléseket, vágyakat.

KÖZÖSSÉGI ESEMÉNYEK

SZENT IVÁN ÉJSZAKÁJA 2018. június 23.

Megünnepeztük a nyári napfordulót a patakparton. Egy varázslatos estét töltöttünk együtt Iregszemcsén játékkal, táncsal, tűzzel, varázslatokkal, látványos produkciókkal. Fantasztikusan éreztük magunkat együtt!

A közös rituálék összehozták az itt élőket, legyen az kicsi vagy nagy, fiatal vagy idős, férfi vagy nő. A Szent Iváni tűz fölött füstölt gyógynövények boldogságot visznek a házba, ehhez legalább háromszor kell keremaringózni a tűz körül. A meggymagot is tűzbe köptük, ezzel minden rontástól megszabadultunk.

Örömtáncot lejtettünk, és tüzet ugrottunk az emberi kapcsolatok megerősítésére. A táncházban mindenki jól szórakozott, ezért szeptembertől néptáncoktatást is szerveztünk. Az ünnepek arra valók, hogy ritmust adjanak a hétköznapjainknak.

KÖZÖSSÉGI ESEMÉNYEK

RENEZÁNSZ NAP 2018. szeptember 29.

**Az újjászületés ünnepe
Iregszemcsén Mátyás
király emlékévében.**

KÖZÖSSÉGI ESEMÉNYEK

RENEZSÁNSZ NAP 2018. szeptember 29.

Az Ireg-patak projektzáró eseményét a szeles Szent Mihály a patakpartról az épületbe kényszerítette. A rendezvényen középkori ételekkel megalkott reneszánsz asztal nyújtott gasztronómiai élményt. E napon maskarába bújhattak a reneszánsz öltözőben, játszhattak népi játékokkal, kiállítást nézhetnek, mesét és zenét hallgathattak, rajzolhattak és gyertyát önthettek, lovagi tornán vehettek részt, és színpadi műsorokon szórakozhattak a résztvevők.

IREG-PATAK PROJEKT HOZADÉKA

Az új helyszín közösségi tervezése közösségfejlesztő programokat generált, a meglévő közösségeket erősítette és teret kínált új közösségek létrejöttének is. Az itt élők életminősége javult, a település megtartó ereje nőtt.

A mintaprojekt legfőbb hozadéka egy közös jövőkép, mely hosszútávú fejlesztési tervet adott a mindenkori döntéshozó önkormányzati képviselő-testület kezébe. A cselekvési terv szerint, a megvalósítható ötletek realizálásához forrásbevonás szükséges. Ezt önkormányzatunk éves költségvetéséből, pályázati forrásokból, alapítványi támogatásokból és a projekt során felajánlott önkéntes munkából valósíthatja meg.

Gazdasági hatása:

1. A művelődési ház melletti területek nyitott, szabadtéri közösségi térré alakítása nemcsak rendezvényhelyszínként szolgál, hanem a település lakosságának megélhetést kiegészítő tevékenységét is segíti, hiszen a helyi kézművesek is lehetőséget kaptak az értékesítésre, sőt szabadtéri népi mesterségek is kipróbálható játésházakkal még aktívabbá tehetjük.

2. Az iregszemcsei önkormányzat START munkaprogramjának keretén belül megtermelt zöldségek, gyümölcsök, illetve feldolgozott termékek helyben történő eladására is jó helyszínnek bizonyulhat. Mivel Iregszemcse a megyék közötti határvidéken terül, így Somogy, Tolna, Fejér kistérségét egyesítheti 30-40 km-es körzetben a 65-ös főút mellett a Balatonhoz közel. A meghatározott földrajzi kör településeinek közös termékbörzsjét is szervezhetnénk.

3. Közeli vendéglátó és kereskedelmi egységek, illetve, a rendezvényekre kitelepülő helyi vállalkozók forgalma várhatóan nőni fog.

4. A patakparti park szomszédságában egy kezdő vállalkozó kézműves cukrászüzemet kíván létesíteni. A rendezvényhelyszín közelsége népszerűséget, forgalmat hozhat neki.

5. A faluközpontból a település végéig kialakított patak menti sétányon egy új, önkormányzat által felújított épület szálláshely lehetőséget ad turistáknak, Iregszemcsén táborozóknak vagy fellépőknek.

6. A projekt során beszerzett saját szabadtéri színpad a rendezvényeink színvonalát emeli és lehetőséget ad a kölcsönadásra a kistérségben műsorokért cserébe.

Iregszemcsén kialakult egy újfajta nézőpont: mindenkinek van felelőssége a település jövőjének alakulásban, ezért a tenni akarók a későbbiekben is beleszólhatnak majd a közügyek intézésébe.

**Szabadtéri közösségi események
legfontosabb kelléke**

Kapcsolat:

Iregszemcse Község Önkormányzata
7095 Iregszemcse Kossuth tér 19.
képviselő: Süvegjártó Csaba polgármester
email : ireg@t-online.hu
vezetékés telefon: +36/74-481-140
mobiltelefon : +36/20-387-4266

Bartók Béla Művelődési Ház
7095 Iregszemcse Bartók u. 1.
képviselő: Dobos Andrea intézményvezető
email: bbmh@freemail.hu
iregszemcsebbmh@gmail.com
vezetékés telefon: +36/74-480-764
mobiltelefon: +36/20-387-9306

Linkek:

<https://www.facebook.com/iregmuvhaz/>
Bartók Béla Művelődési Ház Iregszemcse

<https://www.iregszemcse.hu>
Iregszemcse község honlapja

Fotók:

Bíró Boglárka mentor és Kántor Mónika művelődésszervező

A projekt logója:

Rab Mária iregszemcsei önkéntes

Szerzők és szerkesztők:

Dobos Andrea, Kántor Mónika a Bartók Béla Művelődési Ház munkatársai

Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás
EFOP-1.3.1-15-2016-00001

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE